PRINTED BOOK

THE VEDIC PATH

Quarterly Journal of Vedic, Indological
and Scientific Research
Gurukula Kangri Vishwavidyalaya,
HARDWAR

No - 33

To,

____

____

____

If not delivered, please return to :
Dr. R. L. Varshney
Editor, Vedic Path
'Dreamland'
P. O. Gurukula Kangri-249 404
HARDWAR, U. P., INDIA.

य०सं० २१२

त्यमिन्द्रियं विपानं शुक्रमन्धस इन्द्रस्येन्द्रियमिदम्पयो
मृतम्मधु ॥७४॥ शतम् ११०० ॥ अन्नात्परिस्रुतो रसम्ब्र
ह्मणा व्यपिबत्क्षत्रम्पयः सोमम्प्रजापतिः ॥ ऋतेन
सत्यमिन्द्रियं विपानं शुक्रमन्धस इन्द्रस्येन्द्रियमि
दम्पयोऽमृतम्मधु ॥७५॥ रेतोमूत्रम् । रेतोमूत्रं विजहाति
यो०२१

राम २१२

ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानꣳ शुक्रमन्धस ऽइन्द्रस्येन्द्रियमिद

म्पयो मृतम्मधु ॥७२॥ अद्भ्यः क्षीरम ॥ अद्भ्यः क्षीरं व्यपिबत्

क्रुङ्ङाङ्गिरसो धिया ॥ ऋतेन सत्यमिन्द्रियं विपानꣳ शुक्रम

न्धस ऽइन्द्रस्येन्द्रियमिदम्पयो मृतम्मधु ॥७३॥ सोमम द्भ्यो ऽ

सोमम द्भ्यो व्यपिबच्छन्दसा हꣳसः शुचिषत् ॥ ऋतेन स

प्रतियोगित्वं धूमादौ नास्तीत्यव्याप्तिर्नादवस्थ्यमतस्माहुः सा
ध्ये चेति तथाच वह्निमान् धूमान्महानसादिर्न सकलसाध्याभाववा
न् इत्यदोषः प्रांचस्तु अव्यभिचारित्वपतिव्याप्तिवारणाय सकलसा
ध्याभाववद्वृत्तिया वृत्ति विशेषणं दत्तं एवं साध्ये यावत्त्वमव्याप्ति
वारकं तथा सार्थकं भवति अतः साध्याभाववत्येव साकल्यं
साकूश्रेयोजयंतीति साकल्यमित्यादिपदेनावतारयंति तन्नं दं
साध्याभाववति साकल्यविशेषणेनुक्तावप्यतिव्याप्तिवा
रकत्वापेव साध्ये साकल्यविशेषणस्य प्रयोजनतः सार्थकत्वं

जा॰
दि॰

भवात् अन्यथागगनाद्वृत्तिधर्मवान्द्रव्यत्वात् इत्यादौ पदत्वादिल
क्षणेन तत्साध्यवत्त्वभाववद्गुणादिनिष्ठाभाववद्गुणादिनिष्ठा
भावप्रतियोगितानिद्रव्यत्वादावव्याप्तिप्रसंग इति ध्येयम् ननु सा
ध्यवत्त्वपिछिन्नत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकस्य सकलसाध्याभाव
रूपत्वात् असंभवः किंच सकलपदोत्तरत्वेनाम्नासाध्याभावव
तोऽनुपस्थानात् तेन समं कर्मधारयोऽप्यनुपपन्न इत्यत आह सा
ध्याभावो वेति तथा च साध्याभाववत्त्वेन साकल्यं नतु साध्येपीति
भावः साध्याभाववति

६